

कीर्तिपुर सन्देश

साप्ताहिक

KIRTIPUR SANDESH WEEKLY

वर्ष १ अंक १३

ने. सं. ११३१ कौलागा आमाई बुधवा: २०६८ कार्तिक ९ गते बुधवार (Oct-26, 2011)

मूल्य : ५/- (न्यातका)

रातो पुस्तकमा कीर्तिपुरको केके परेको छ ?

'कीर्तिपुरको विकास निर्माणमा उपेक्षित'

शरब कुमार महर्जन

राष्ट्रिय योजना आयोगले विगत वर्ष भै यस आर्थिक वर्ष २०६८/०६९ को पारित बजेट तथा नीति कार्यक्रमलाई पुस्तिकाकार्फत प्रकाशित गरेको छ। यस आर्थिक वर्षको कुल वार्षिक बजेट ३ खर्ब ८८ अर्ब ९० करोड रहेको छ। जसमध्ये खर्च तर्फ ३ खर्ब ३९ अर्ब २१ करोड ९८ लाख १४ हजार विनियोजन गरिएको छ। उल्लेखित खर्च तर्फ बजेटलाई चालू खर्च र पुँजीगत खर्चमा विभाजन गरी चालू खर्चतर्फ २ खर्ब ६६ अर्ब ६१ करोड २७ लाख २४ हजार र पुँजीगत खर्च तर्फ ७२ अर्ब ६० करोड ९० लाख विनियोजन गरिएको छ। पुँजीगत र चालू खर्चबाट संचालन गरिने कार्यक्रम बजेटको कूल रकम १ खर्ब ९४ अर्ब १९ करोड २७ लाख १२ हजार रहेको छ। वार्षिक बजेट

सम्बन्धमा राष्ट्रिय योजना आयोगले जम्मा दुई वटा पुस्तिका प्रकाशित गरिने गरेको छ। जस्मा वार्षिक विकास कार्यक्रम र जिल्लाहरूमा संचालन गरिने विकास कार्यक्रम र विनियोजित रकम प्रकाशित गर्दै आएको छ। वार्षिक विकास कार्यक्रममा यस आर्थिक वर्षमा सम्पादन गरिने सम्पूर्ण कार्यक्रम/आयोजना समावेश गरिएको हुन्छ, भने जिल्लाहरूमा संचालन गरिने कार्यक्रम तथा विनियोजित बजेट गरिएको हुन्छ। विगत वर्ष भै यस आर्थिक वर्ष २०६८/०६९ को वार्षिक विकास कार्यक्रम पुस्तिका प्रकाशित गरिसकेको छ। जस्मा कीर्तिपुरका विकास बजेट तथा कार्यक्रम नगन्य मात्रामा समावेश गरिएको छ। कीर्तिपुरको विकास निर्माणलाई उपेक्षित गरिएको छ। र यहाँका राजनीतिक कार्यकर्ताहरूको उपहास गरिएको छ।

राष्ट्रिय योजना आयोगले भौतिक निर्माण तर्फ विशेष गरि सडक, खानेपानी, ढलनिकास, पर्यटन पुर्वाधार निर्माण, वातावर

णिय संरक्षण तथा हरियालि बचाउ, शहरी विकास, कित्ता नापि, खेल मैदान तथा भवन निर्माण आदिलाई प्राथमिकताका साथ बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गर्ने गरिएकोमा कीर्तिपुरमा स्थानीय विभिन्न राजनीतिक दलका कार्यकर्ताहरूले प्रधानमन्त्री, भौतिक निर्माण मन्त्री, राष्ट्रिय योजना आयोगका प्रमुख, अर्थमन्त्री तथा स्थानीय निकायको सिफारिसमा पनि विभिन्न योजनाहरू माग गरेका थिए। तर हातमा लाग्यो शून्य भने भै कीर्तिपुरमा नगन्य स-साना योजनाहरूमात्र रातो पुस्तकमा समावेश गरिएको छ। जसले गर्दा कीर्तिपुरका न्यायप्रेमि तथा आन्दोलनकारी क्रान्तिकारी कार्यकर्ताहरूको भावना र मर्म माथि नै प्रहार गरिएको महसूस भएको छ। नेपालको हरेक लोकतान्त्रिक आन्दोलनमा अग्रणी भूमिका खेले कीर्तिपुरका जनताको विकास निर्माणमा राष्ट्रिय स्तरमा किन पटक पटक उपेक्षा गरिन्छ। यी वर्तमान नेता तथा सरकारले कीर्तिपुरका विकासप्रेमी,

न्यायप्रेमी, आन्दोलनकारी तथा क्रान्तिकारी भन्ने एकीकृत माओवादी, एमाले र नेपाली कांग्रेसका स्थानीय नेताहरूको पहुँच माथि नै प्रश्न चिन्ह उठेको छ। पार्टी कमिटीलाई कब्जा गर्ने तथा कीर्तिपुरको विकास निर्माणमा आँखा चिम्लि बस्ने यो कस्तो नेता तथा कार्यकर्ता हो ? प्रश्न उठ्नु स्वभाविकै हो। अन्य सबै दलका कार्यकर्ता, समर्थक र सुभचिन्तकहरूले समिक्षा गर्ने बेला भएन र ?

कीर्तिपुर नगरपालिकाको बजेटमाथि मात्र ठूलो ठूलो आँखा गाड्ने, आफ्नो दलको योजना समावेश गर्न मरिहते गर्ने, आफ्नो दल र कार्यकर्ताहरूको हालीमुहाली गर्न सक्ने तथा कीर्तिपुरको समग्र विकास निर्माणका लागि एकजुट नहुने अवस्थाले कीर्तिपुरको विकास निर्माण कच्चा र बजेटको दुरुपयोग मात्र भएको छैन ? सोच्ने बेला भएको छ। हालै राष्ट्रिय योजना अयोगबाट प्रकाशित रातो पुस्तकमा यी योजनाहरूले के कीर्तिपुरवासी सन्तोष छन् ? १)

कीर्तिपुर नगरपालिका भौतिक योजना कार्य कार्यान्वयन गर्न रु ४ करोड, २) कीर्तिपुर तथा चोभार बाँकी कार्य सम्पन्न गर्न रु १० लाख, ३) विष्णुदेवी मन्दिर पाँगा भाजंगल रु ५ लाख, ४) खेल निर्माण, कीर्तिपुर ३ रु ४ लाख, ५) पाँगा उज्जोल शिशुवाट चारघरे जाने वाटो स्तर उन्नती रु १० लाख, ६) पुष्पलाल उद्यान कीर्तिपुर रु २ लाख, ७) नगर पालिका अनुदान रु ३ करोड १० लाख ४३ हजार, ७) नगर पालिकाहरूमा नमुना रूपमा र नवाटर हाडवेष्टिड र पुनः भरण सम्बन्धि सामुदायीक विद्यालयहरूमा कार्यक्रम संचालन कीर्तिपुर रु २ लाख विनियोजन गरिएको छ। विभिन्न योजनाहरूसंग गाभिएका तर स्पष्ट रूपैया किटान नभएका योजनाहरू (क) सुन्दर वस्ती मार्ग कीर्तिपुर २, (ख) कीर्तिपुर नगाउँ पाँगा मूल सडक जोडिएको कच्चि सडक, (ग) कीर्तिपुर मैत्री नगर सडक, (घ) कीर्तिपुर नपा बाहिरी गाउँ सल्यानस्थान सडक सुधार, (ङ) खोनाहिँत कीर्तिपुर मैत्री नगर ढल निकास रहेका छन्। यसपालि पाँगाको ढल निकासका लागि करिब २ करोड, भाजंगलवाट

उज्ज्वल शिशु हुँदै चारघरे हुँदै राराहिल मार्ग सम्म क्रमश पीच गर्ने गरि रु १ करोड ५० लाख, जाखादेखि भट्केपाटी सम्म पीच गर्न ५० लाखको योजना तत्कालिन अर्थमन्त्री भरतमोहन अधिकारीको हातमा दिएका थियौ तर समावेश गरिएन। र त्यस्ता धेरै योजनाहरू अन्त्यले पनि पहल गरेका थिए। तर समावेश नगरि कीर्तिपुरका विकासमा उपेक्षा गरिएको छ।

यो कीर्तिपुर एकीकृत माओवादीका अध्यक्ष तथा पूर्व प्रधानमन्त्री पुष्प कमल दाहाल प्रचण्डलाई अत्याधिक मतले विजयी गराएको क्षेत्र पनि हो। र कीर्तिपुरका हरेका सभा समारोहहरूमा प्रमुख अतिथि, अतिथि भएर भाषण गर्दा कीर्तिपुरको गुणगान गाउने तर बस्तविक रूपमा कीर्तिपुर बनाउने सवालमा सधैं पीठ फर्काउने कार्यले अब सबै दलका नेताहरूमाथि विश्वास गुम्दै गएको वातावरण बन्दैछ। यो देशकै लागि दुखको कुरा हो। कुनै दिन संकटमा नेताहरूले कीर्तिपुरलाई सम्भन नपरोस। जुन दिन कीर्तिपुरवासी अनिवार्य उपस्थिति हुनु परोस।

कीर्तिपुर सन्देश /

गत हप्ता कीर्तिपुर सन्देश

साप्ताहिकको वर्ष १ अंक १२ मा प्रकाशित 'दर्जनौँ माओवादी कार्यकर्ता कांग्रेसमा' शिर्षकको पहिलो पृष्ठमा प्रकाशित समाचारप्रति कीर्तिपुरका महेन्द्र महर्जन र अभ्युत महर्जनले एक पत्र लेखि आफूहरू नेपाली कांग्रेसमा प्रवेश नगरिएको र हाल सम्म पनि एकीकृत नेकपा (माओवादी)मा नै रहेको जानकारी गराएका छन्।

२०६८ कार्तिक ३ गतेको मिति राखी लेखिएको सो संयुक्त पत्रमा महेन्द्र

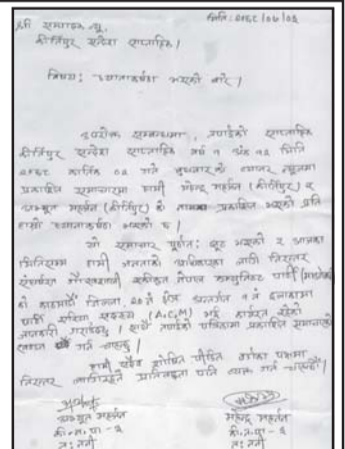
'हामी कांग्रेसमा गएका छैनौ'

महर्जनले आफू एकीकृत माओवादीको काठमाण्डौँ जिल्ला सांठानिक क्षेत्र २० अन्तर्गत १ नम्बर इलका (कीर्तिपुर नगरपालिका)मा पार्टी एरिया सदस्य भई कार्यरत रहेको जानकारी गराएको छ। आफूहरू सदैव शोषित पिडित वर्गका पक्षमा निरन्तर लागि रहने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गरेको सो पत्रमा महेन्द्र र अभ्युतले हस्ताक्षर गर्नु भएको छ। पत्रमा भनिएको छ 'तपाईंको साप्ताहिक कीर्तिपुर सन्देश वर्ष १ अंक

१२ मिति २०६८ कार्तिक २ गते ब्यानर न्युजमा प्रकाशित समाचारमा हामी महेन्द्र महर्जन कीर्तिपुर र अभ्युत महर्जन कीर्तिपुरको नाममा प्रकाशित भएको प्रति हाम्रो ध्यानाकर्षण भएको छ।

यो समाचार पूर्णत भ्रूट भएको र आजका मिति सम्म हामी जनताको अधिकारका लागि निरन्तर संघर्षरत गौरवशाली एकीकृत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी माओवादीमा लागि रहने प्रतिबद्धता

पनि व्यक्त गर्न चाहन्छौँ।' स्मरण रहोस गत अंक प्रकाशित पत्रिकामा नेपाली कांग्रेसको स्रोतले दिएको समाचारमा कीर्तिपुरका दर्जनौँ माओवादी कांग्रेसमा प्रवेश गरेको र करिब १ दर्जन जतिको मात्र नाम सार्वजनिक गर्दै अन्य व्यक्तिहरूको नाम हालका लागि गोप्य राख्ने र केहि समय पछि कीर्तिपुरमा एक समारोह बीच सार्वजनिक गर्ने कुरा प्रकाशित भएको थियो।

महेन्द्र र अभ्युत महर्जनले पठाएको पत्र

नेपाल संवत्
नयाँवर्षलाई उत्सवको
रूपमा मनाउनु पर्छ
पेज २

कीर्तिपुरको
द्यः प्याखं
(देवी नाच)
पेज ३

कीर्तिपुरमा राहत
कार्यक्रम दुई
घण्टाभित्र
सकियो पेज ७

कानुनी सल्लाहकार
ज्ञानबहादुर महर्जन
प्रकाशक:
नजरराम महर्जन
सम्पादक
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रबन्धक
निरजमान सिंह

व्यवस्थापन
भरत महर्जन, सनम श्रेष्ठ
फोटो पत्रकार
नविन जोशी
प्रेस: शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ
कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४९४०९०७७
kirtipur_sandesh@live.com

ने. सं. नयाँवर्षलाई उत्सवको रूपमा मनाउनु पर्छ

श्रीकृष्ण महर्जन

आजभन्दा तीनदशक पहिलेदेखि काठमाडौं उपत्यकाका आदिवासी नेवार हरूले नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय मान्यता दिनुपर्छ भनेर माग राखी सांस्कृतिक आन्दोलनको गर्दै आइरहेको थियो भने संघीय गणतन्त्र नेपालका जन निर्वाचित पहिलो प्रधानमन्त्री प्रचण्डको प्रयासले नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत् भनेर घोषणा गरेको एउटा महत्वपूर्ण काम भयो ।

पंचायतकालमा राजनीतिक मांगलाई खुल्ला रूपमा राख्न नसकेको अवस्थामा सांस्कृतिक आन्दोलन गरेर नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत्को मान्यता दिनु पर्ने मांगको साथ साथै राष्ट्रियता, स्वतन्त्रता र जनजीविकाको आवाज बुलन्द गर्ने एउटा सशक्त कार्यक्रमको रूपमा नेवारहरूले प्रयोग गर्दै आएको देखिन्छ, नेपाल संवत्को आन्दोलन। नेपाल संवत्को सांस्कृतिक आन्दोलन भन्नु व्यापक भएर आजको अवस्थामा संभवतः नेपालभरि जहाँ जहाँ नेवारहरुको वस्ति छ, त्यहाँ त्यहाँ सानो वा ठूलो कार्यक्रम गरी मनाउने गरेको पाइन्छ ।

मूलरूपमा नेवारहरूले पहिलेदेखि सांस्कृतिक आन्दोलनको रूपमा नेपाल संवत्को आन्दोलन चलाइ आएको हुँदा आजसम्म पनि नेपाल संवत् भनेको नेवारहरुको मात्र संवत् हो भन्ने भ्रमलाई अंगालेर नेपाल संवत्को विरोध नगरिकन उक्त मामिलामा चुप लागेर बस्ने गैर नेवारहरु धेरै छन् भने नेपाल संवत् भनेको नेवारहरुको मात्र हो भन्ने ठान्ने नेवारहरुको पनि कमि छैन ।

नेपाल संवत् नेवारहरुको मात्र संवत् हो भनेर भ्रम फैलिनुको मुख्य कारण भनेको नेपाल संवत्को तिथिसंग सम्बन्ध रहेको, मानिसहरुले नेपाल संवत् र तिथि एउटै हो भन्ठान्नु अनि नेपाल संवत्को आन्दोलनमा गैर नेवार हरूलाई पनि आवश्यकता अनुसार सहभागी गराउन नसक्नु रहेको छ ।

नेपाल संवत् र तिथि-मितिको सम्बन्ध :-

राजा राघवदेवको पालामा काठमाडौंका एकजना आदिवासी व्यापारीले देसका जनतालाई ऋण मुक्त गरेर देशको नाममा स्थापना गरेको संवत् हो नेपाल संवत् । नेपाल संवत् सुरु गर्दाको समय यहाँ तिथि अनुसार लिच्छवि संवत् चलिरहेको थियो । लिच्छवि संवत्लाई कसै कसैले अंशुवर्मा संवत् पनि भन्ने गर्छ । शंखधर साख्वाले नेपाल संवत् पनि त्यहि तिथि अनुसार म्हपूजाको दिनदेखि सुरु गर्नु भएको थियो । नेपाल संवत् सुरु हुनु अगाडि किरातकालदेखि नै म्हपूजा गर्दै आइरहेको थियो भन्ने इतिहासकार बाबुराम आचार्यको भनाइ रहेको छ ।

त्यसैले नेपाल संवत्बाट तिथि र म्हपूजा आएको होइन बरु तिथि अनुसार म्हपूजाको दिन शुभ साइतको दिन भएकोले त्यस दिनदेखि नेपाल संवत्

शुरु गरेको हो अनि त्यसैलाई आजसम्म पनि निरन्तरता दिइराखेको छ ।

संवत् भनेको वर्षभरि गन्ति गर्नका लागि हो भने तिथि-मिति भनेको दैनिक गन्ति गर्नको लागि हो । संसारमा दिन गन्ति गर्ने दुई किसिमको चलन पहिलेदेखि चल्दै आएको हो । एउटा चन्द्रमाको आधारयु तिथि हो भने अर्को सूर्यको आधारमा मिति/तारिख हो ।

दिन गन्तिको लागि अर्थात् चन्द्रमासको आधारमा कसले कहिले प्रचलनमा ल्याएको हो भन्न नसके पनि तारिख अर्थात् सूर्यमासको आधारमा दिनगन्ति गर्ने चलन रोमको ग्रेगरीले निकालेको हो भन्ने प्रा.माणिकलाल श्रेष्ठको भनाइ रहेको छ । उहाँले पहिले तारिख मार्च महिनादेखि सुरु हुन्थ्यो भने पछि इस्वी संवत्ले तारिखलाई दिनगन्ति गर्न प्रयोग गरेर जनवरीदेखि सुरु गरेको हो पनि भन्नुभएको छ ।

यस अनुसार हेर्ने हो भने इस्वी संवत् अर्थात् सनलाई तारिख अनुसार लिएको मात्र हो । त्यतिमात्र होइन संसारमा चलेको सबैजसो संवत् पहिले तिथि अनुसारनै चलेको थियो । शक संवत्देखि विक्रम संवत्सम्म, बुद्ध संवत्देखि नेपाल संवत्सम्मकाले तिथिलाई अंगालेको देखिन्छ । नेपालमा चन्द्र शमशेरले विक्रम संवत्लाई प्रयोगमा ल्याएको बेला तिथि अनुसारनै चलाउँदै आइरहेको थियो भने पछि गएर भिम शमशेरले तिथिलाई छाडेर गते अनुसार चलाएको हो ।

नेपालमा चलेका संवत्

नेपालको इतिहासमा रेकर्ड नभएका संवत् नेपालमा कति चल्थे भनेर भन्न नसकेतापनि रेकर्डको आधारमा चारवटा संवत्हरु चलेको देखिन्छ ।

सबभन्दा पहिले चलेको शक संवत्, त्यसपछि लिच्छवि संवत्, नेपाल संवत् र विक्रम संवत् गरेर चारवटा संवत् नेपालमा चलेको देखिन्छ ।

लामो समयसम्म शक संवत् चलेर शक संवत् ५२६ पुगदा नेपालमा लिच्छवि संवत् चल्थे । त्यसपछि लिच्छवि संवत् ३०० पुगदा नेपाल संवत् चल्थे । नेपाल संवत् १ देखि ८८८ सम्म नेपालमा चल्थे । पृथ्वीनारायण शाह नेपालको राजा भएपछि, उहाँले नेपाल संवत्लाई हटाएर फेरि शक संवत् चलायो । पछि फेरि पृथ्वीनारायण शाहको छोरा प्रताप शाहले नेपाल संवत्लाई नै चलायो । त्यसपछि, रणवहादुर शाहले फेरि शक संवत् चलायो । त्यसपछि, विक्रम संवत् १९५८ देखि चन्द्र शमशेर ले नेपालमा विक्रम संवत् चलाएको इतिहासमा देखिन्छ ।

यस हिसावले हेर्दा नेपालमा अहसम्म सबभन्दा बढी समय नेपाल संवत् नै चलेको देखिन्छ । त्यतिमात्र होइन अहसम्म पनि जनस्तरबाट नेपाल संवत्लाई निरन्तर चलाउँदै आइरहेको देखिन्छ । इतिहासमा लगभग छ सय वर्षसम्म शक संवत्, चार सय वर्षसम्म लिच्छवि संवत् अनि भर्खर

दुईसय वर्षदेखि विक्रम संवत् चलेको देखिन्छ, भने नेपाल संवत् त आठ सय वर्षभन्दा बढी चलेको देखिन्छ ।

अब गर्नु पर्ने के हो ?

भारतको विक्रम आदित्य राजा भएको दिनदेखि सुरु भएको विक्रम संवत् स्वयं भारमा नै राष्ट्रिय संवत्को मान्यता पाएको छैन तैपनि नेपालमा राष्ट्रिय संवत्को रूपमा राज्यले अंगालेको देखिन्छ ।

संसारमा हेर्नो भने संवत् भनेको कुनै धर्म, जाती अथवा राजाको नाममा चलाएका देखिन्छ, भने नेपाल संवत् एउटामात्र देशको नाममा स्थापना भएको देखिन्छ । शक जातीको नाममा शक संवत् चलेको छ भने, क्राइस्ट जन्मेको दिनदेखि क्रिश्चियन संवत् अर्थात् इश्वरी संवत् अनि बुद्ध अवशान भएको दिनदेखि बुद्ध संवत् चलेको देखिन्छ ।

आज नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र घोषणा भइसकेको अवस्थामा कुनै जाती, धर्म र राजाको नामबाट चलाएको संवत्लाई राष्ट्रिय संवत्को मान्यता दिएर नेपालकै एक जना नागरिकले देशको नाममा स्थापना गरेको संवत् नेपाल संवत्लाई चलाउनु भनेको राष्ट्रियताको लागि उपयुक्त देखिन्छ ।

जहाँसम्म नेपाल संवत्को तिथि व्यावहारिक हुँदैन अर्थात् प्रयोगमा ल्याउन गाह्रो होला कि भन्ने सवाल छ, त्यसलाई लिएर नेपाल संवत्मा दिन गन्तिको लागि तिथि/तारिख/गते अथवा आजको समय सापेक्ष अर्को नयाँ नै दिन गन्ति गर्ने विधि अपनाउन सकिन्छ, भनेर सरोकारवालाहरुको वीचमा व्यापक सल्लाह गरेर प्रयोगमा ल्याउन सकिने कुरामा दुई मत नहोला

संघीय गणतन्त्र नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत्लाई मान्ने भनेर मन्त्रिमंडलले निर्णय गर्नु सान्हा राम्रो काम हो । तर अब नेपाल संवत्लाई नेपाल सरकारले कसरी प्रयोग गर्ने हो ? नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत्को रूपमा मान्यता दिने तर व्यवहारमा उही भारतया आयात गरेको विक्रम संवत्लाई मान्यता दिइरहने हो भने नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत्को मान्यता दिनुको कुनै अर्थ रहँदैन ।

विदेशसंगको सम्पर्कको लागि अन्तर्राष्ट्रिय संवत् अनुसार इस्वी संवत्लाई चलाएर नेपालभित्र नेपाल संवत्लाई प्रयोग गर्नु पर्ने आवश्यकता छ ।

यस कुरोलाई समयमै ध्यान दिनु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ । साथै लामो समयदेखि नेवारहरूले चलाउँदै आइरहेको सांस्कृतिक आन्दोलनको ठूलो उपलब्धि हासिल गरेको भन्नु नै नेपाल संवत्लाई राष्ट्रिय संवत् घोषणा गरिउन सक्नु हो । त्यसैले यसपालीको नेपाल संवत्को आन्दोलनलाई एउटा विजय उत्सवको रूपमा सबै नेवारहरूले मात्र होइन अरु समुदायले पनि मनाउनु पने आवश्यकता रहेको छ ।

अनुवाद: मनरा (साभार लुमन्ति पौ त:ननि)

dkfbslo

नेपाल संवत्को नयाँ बर्ष, खुल्ला मञ्च र शक्ति प्रदर्शन

नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत् ११३२ नयाँ बर्षको उपलक्ष्यमा प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईको प्रमुख आतिथ्यमा हुने विशेष समारोह यसपालि खुल्ला मञ्चमा गर्ने तयारी गरेको छ ।

काठमाण्डौका नेवार समुदायले काठमाण्डौको बसन्तपुरमा परम्पराको रूपमा आज भन्दा करिब ३ दशक अघिदेखि निरन्तरता दिँदै आएको थियो भने यसपालि खुल्ला मञ्चमा गर्नु भनेको संघीय गणतन्त्र नेपालमा नेवा: स्वायत्त राज्य सुनिश्चितताका लागि राज्य र सरोकारवालाहरुलाई एक ढंगबाट दवाव दिनका लागि हो भन्दा केहि फरक नपर्ला ।

खुल्ला मञ्चमा आवश्यकता अनुसार नेवार समुदायलाई भेला गर्नु सजिलो विषय हैन । किनभने ललितपुर, भक्तपुर, कीर्तिपुर लगायत गाउँ गाउँमा आ-आफ्नै ढंगबाट नयाँबर्षको उपलक्ष्यमा शुभकामना भिन्नुना न्याली निकाल्ने गरिन्छ । अधिकांश नेवार समुदाय आ- आफ्नै क्षेत्रमा व्यस्त हुने अवस्थामा पनि जनस्तरबाट पद्मरत्न तुलाधरको नेतृत्वमा बनाएको 'नेपाल संवत् नयाँ बर्ष राष्ट्रिय समारोह समिति ११३२' ले यसपालि विशेष समारोह जुन ढंगबाट खुल्ला मञ्चमा गर्ने निर्णय गरेको छ त्यो एक ढंगको सहासिक निर्णय नै हो खुल्ला मञ्चमा हुने कार्यक्रममा विभिन्न स्थानका नेवार समुदाय सहभागी हुने कुरा पनि नआइरहेको हैन । तैपनि नेवा: स्वायत्त राज्यको लागि संघर्ष गर्दै आइरहेको वर्तमान परिस्थितिमा खुल्ला मञ्चमा गर्ने गरी नेवार समुदायलाई उतार्न सकेन भने त्यसले नेवा: स्वायत्त राज्यका लागि नै नकारात्मक असर पर्ने र राम्रोसंग उतार्न सकियो भने सकारात्मक असर पर्ने यस्तो खालको चुनौति रहेको कुरा आयोजकहरुले बुझ्नु पर्ने अवस्था छ ।

सशस्त्र प्रहरीको कार्यक्रममा पनि नेपाल संवत्को शुभकामना

कीर्तिपुर सन्देश /

नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत्को नयाँ बर्षको उपलक्ष्यमा विभिन्न नेवार संघ संगठन मात्र नभई राजनीतिक दलहरुले समेत शुभकामना आदान प्रदान गर्ने प्रचलन त केहि वर्ष अघिदेखि नै सुरु भएको हो भने अब त सशस्त्र प्रहरीको कार्यक्रममा समेत नेपाल संवत्को नयाँ बर्षको उपलक्ष्यमा शुभकामना दिने कार्य भएको छ ।

गत सोमवार एघारौं सशस्त्र प्रहरी दिवस २०६८ मा प्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराई उप प्रधान तथा गृहमन्त्री विजय कुमार गच्छेदारले समेत नेपाल संवत्को नयाँ बर्षको उपलक्ष्यमा शुभकामना दिनु भयो । उहाँहरुले सशस्त्र प्रहरी दिवसको उपलक्ष्यमा आयोजित विशेष समारोहमा शुभकामना मन्त्रब्य दिने क्रममा नेपाल संवत् ११३२ को उपलक्ष्यमा शुभकामना दिनु भएको थियो ।

सशस्त्र प्रहरी बल प्रधान कार्यालय स्वयम्भूमा आयोजित सो कार्यक्रममा विभिन्न जात जातीका सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने क्रममा काठमाण्डौ उपत्यकाका आदिवासी नेवार समुदायको मौलिक नाच धिमे नृत्य प्रस्तुत गर को थियो ।

भरत महर्जन

नेपालको प्राचिन सहरहरू मध्ये एक कीर्तिपुर आफ्नो प्राचिनताको कारण आफैमा एक महत्व बोकेको नगर हो। गोपाल वंशावलीमा कीर्तिपुरको गाईको कारण पशुपति फेला परेको भनि उल्लेख हुनु, आफ्नो स्वाधिनताको निमित्त गोर्खालीहरूसंग वीरतापूर्वक युद्ध लड्नु र हाल कीर्तिपुरको आगनमै नेपालकै सबैभन्दा ठूलो र जेठो विश्वविद्यालय त्रिभुवन विश्वविद्यालय हुनुले पनि कीर्तिपुरको प्रसिद्धि र प्रतिष्ठा बढाएको छ। यसका साथसाथै यस प्राचिन नगरभित्र रहेका विभिन्न पुराना कला, सांस्कृतिक तथा सम्पदाहरूले यसको पहिचानमा भन्नु निखारता थपेको छ। कीर्तिपुरका यस्ता कला-सांस्कृतिकहरूमध्ये देव प्याखं अर्थात देवी नाच पनि एक हो।

सातौं शताब्दीको मध्यतिर लेखिएको चिनिया वृत्तान्तहरूमा नेवारहरू प्याखलाई धेरै मन पराउँछन् भनि उल्लेख गरिएको छ। नेपालभाषामा प्याखं भन्नाले नाटक, चर्यानृत्य, देवीनाच, गीतनाटकदेखि लिएर सिनेमासम्मलाई जनाउँछ। उपत्यका र उपत्यका बाहिरको नेवार वस्तीहरूमा प्याखं अर्थात नाँच देखाउन बाटो, दोबाटो, चोक, वहाल आदिमा बनाइराखेका धेरै जसो दबलीहरू आजपनि खुलेआम देख्न सकिन्छ। यस प्रकारको दबली मध्य कुनै मल्लकालीन हुन भने कुनै लिच्छविकालीन देखिन्छन्। नाच प्रदर्शन गर्न ठाउँठाउँमा दबली भएजस्तै आजसम्म पनि कहीं कहीं नाच देखाउने चलन यथावतै छ। यस्ता नाचमध्ये सबैभन्दा बढि देवदेवीका नाच रहेका छन्। देवदेवीका नाच दुईप्रकारका हुन्छन्। एक, नेवारहरू बसोबास गर्दै आएको देश, वस्ती, नगर आदिको रक्षा गरिवसेका मातृका, भैरव तथा कुमारी नाच हो भने अर्को, रामायण, माहाभारत, र भागवत पुराण जस्ता विभिन्न पुराणको आधारका बनाईएका नाचहरू हुन्। देवदेवीका यस्ता नाचहरू उपत्यका र उपत्यका बाहिरका विभिन्न नेवार वस्तीहरू दोलखा, पोखरा, बनेपा, पनौति लगायत मकवानपुरका विभिन्न नेवार वस्तीहरूमा नचाउने गरिआएको छ। प्राचिन कालमा राजपरिवारको कुनैपनि शुभकार्य सम्पन्न भएको खुसियालीमा यस्ता नाचहरू दरवारमै प्रदर्शन हुने चलन थियो भने प्रजाहरूको खुसियालीमा नचाउने चलन पनि रहिआएको छ। प्रजाहरूको खुसियाली भनेकै चाड, पर्व एवं विभिन्न मेलाहरू हुन्। प्रजाहरूले बनाएर आफैले नाच नचाउने तिथि निश्चित गरी नचाउने नेवार वस्तीहरूका धेरै नाचहरू मध्य कीर्तिपुरको देवीनाच पनि एक हो।

प्रत्येक वर्ष असोज महिनाको विजया दशमीको दिन कीर्तिपुरको तःननि टोलबाट भैरव, इन्द्रायणी, ब्रम्हायणी, ख्याक र कंकाल सहित निकालिने सामूहिक नाचनै देवी नाच हो। यसका साथसाथै यस नाचमा मातृकागणका पुरोहितका रूपमा रहिआएका चःला जातिको स्वभावगत

कीर्तिपुरको द्यः प्याखं (देवी नाच)

नक्कल गरी दुईजना पुरुष पात्रहरू पनि नचाईने गरिन्छ, जुन हाँस्यप्रधान हुन्छ। त्यस्तै नाचको अन्त्यमा सर्वसाधारण महिलाको भेषभुषामा सजिएकी एक महिला पात्रको रूपमा पनि नाच नचाइन्छ, जसलाई स्थानिय भाषामा दागिनी भनिन्छ। यस नाच खिँ, प्वंग, ताः, खईमल आदि बाजाको तालमा नचाइन्छ, भने नाचमा जुन पात्र नाच्ने हो त्यहि पात्रसंग सम्बन्धित बोल अर्थात वर्णन भएको भजन पनि गाउने गरिन्छ। यो नाच कुनै पुराणको कथा वा काण्डलाई नक्कल गरी नचाउने नभई नगरको रक्षा गरिवसेका भैरव र मातृकाहरूको नाच हो। जसरी विजया दशमीको दिन तान्त्रिक विधिअनुसार नगरमा नाच नचाएमा नगर अष्टभयबाट मुक्त हुने र वर्षभरी नगर भित्र सुख र चयन छाउने जनविश्वास रहिआएको छ।

विजया दशमीको दिनमा तःननि टोलको आखाः छैँवाट भैरव, इन्द्रायणी, ब्रम्हायणी, कंकाल र ख्याक गरी जम्मा पाँच जनाको नृत्य टोली निकालिन्छ, र खिँ बाजाको तालमा नचाउदै नगर परि क्रमाको निमित्त अर्घि बढाईन्छ। नगर परिक्रमाको क्रममा खिँको तालमा नाच्दै तःननि टोलबाट क्रमशः भरियां पुखु, सिँहदुवाः, तःजाःफः, ल्हदेगः, देयपुखु, लायकु, समल हुँदै चः ढोकामा आईपुग्दा उक्त टोलमा कीर्तिपुरको शक्तिपिठ रहेकोले पिठतर्फ मुखाकृत गरी भैरव, इन्द्रायणी र ब्रम्हायणी गरी तिनजनाको देवसमुहलाई एकैसाथ जति तालमा नचाईन्छ, र भजन पनि गाईन्छ। तत्पश्चात पुनः नगरपरिक्रमालाई निरन्तरता दिँदै नाच टोली क्रमशः गःछैँ, लायकु, सतःक्व हुँदै अगाडि बढ्दै वाघभैरव स्थानभित्रको नासःचः अगाडि पुगेपछि, पुनः चःढोका टोलमा जस्तै भैरव, इन्द्रायणी र ब्रम्हायणीको सामूहिक नाच जति तालमै नचाईन्छ, तर यहाँ भजन भने चःढोकामाको भन्दा फरक बोलको हुन्छ। नासःचः अगाडि नाच सम्पन्न भएपछि, पुनः देवसमुह नगर परिक्रमालाई निरन्तरता दिएर क्रमशः ईटाछैँ, चिठुविहार हुँदै पुनः तःननि टोलमै आइपुग्छन्। तःननि टोलमा आइपुगे पश्चात उक्त टोलमा रहेको स्तुपा अगाडि नाच नचाउने तयारी हुन्छ। तःननि टोलमा नचाईने देवी नाच पूर्ण रूपको हुन्छ, अर्थात यहाँ सम्पूर्ण नृत्यपात्रहरूको छुट्टाछुट्टै नाच नचाइन्छ, र चः प्याखं र दिगीनी प्याखं भनि थप दुई नाचहरू पनि नचाईने गरिन्छ।

सर्वप्रथम भैरव इन्द्रायणी र ब्रम्हायणीको विचमा भैरव वसेर जति तालमा नाच सुरु हुन्छ, र यस नाचमा “पद्मकण्ठपुरी नगरमे इन्द्रायणी देवी माई” बोलको भजन गाईन्छ। दायाँ इन्द्रायणी वायाँ ब्रम्हायणी र विचमा संरक्षकका रूपमा भैरव वसेर तिनेजना एकै ताल र चालमा नाच्ने यो सामूहिक नाच निकै नै आकर्षक छ। यो नाच सकिँसकेपछि, भैरवको एकल नाच सुरु हुन्छ। भैरव भैरववारा अर्थात पर तालमा नचाइन्छ, र भजनको बोल “भैरव भगवान” भन्ने रहेको छ। हातमा खड्ग बोकेको अजडग स्वभावको भैरवको नृत्य निकै नै भयानक

शैलीको हुन्छ। भैरव पश्चात ख्याकको नाच नचाईन्छ। ख्याकको नाचमा च्च तालको प्रयोग गरिन्छ, र “भयानक ख्याः” भन्ने बोलको भजन गाइन्छ। बिना हड्डीको शरीर भँ उल्टी-पुल्टी गर्ने र अस्वभाविक मुद्रामा बसेर ख्याकले गर्ने नृत्य निकै रोचक र आश्चर्यजनक हुन्छ। ख्याकको पश्चात कंकालको नाच सुरु हुन्छ। कंकालको नृत्य पनि ख्याकको जस्तै च्च तालमै नचाईन्छ। कंकालको नाच ख्याकको जस्तै अस्वभाविक खालको हुन्छ, र हल्का अस्लिलपना पनि हुने गर्दछ। कंकालको पनि नृत्य सके पश्चात सम्पूर्ण देवसमुह अर्थात भैरव, इन्द्रायणी, ब्रम्हायणी, ख्याक र कंकाललाई नाच नचाईने स्थान नजिकै कुसीमा विराजमान गराइराखेको हुन्छ।

त्यस पश्चात चः प्याखं सुरु हुन्छ। चः प्याखं अर्थात चःलाः जातिहरू शक्ति पिठका पुरोहित हुन्। त्यसैले मातृका एवं भैरवगणसंग उनिहरूको अन्तरसम्बन्ध रहेको छ। नेवार सभ्यताभित्र हालपनि प्रायःजसो सबै शक्ति पिठहरूमा चःलाः जातिहरूनै पुरोहितका रूपमा रहिआएका छन्। पुरोहितका रूपमा रहिआएका महत्वपूर्ण समुदाय भएकोले नै सम्भवतः हाम्रा पुर्खाहरूले देवीनाचमा पनि उनिहरूको प्रतिनिधित्वको संकेतमा चः प्याखंको चलन चलाएको हुनु पर्दछ। चः प्याखंमा दुईजना पात्रहरू हुन्छन्। उनिहरू सामान्य भेषभुषामा हुन्छन्। नेवार समुदायभित्र चः प्याखं अर्थात चःलाः जातिको परम्परागत पेशा भनेको माछा मार्ने भएकोले माछामार्ने जाल र माछा राख्ने भाँडो पनि उनिहरूले बोकेका हुन्छन्। उनिहरू खिँ बाजाको च्च तालमा र “जयचलो भाइ” भन्ने भजनको लयमा नाच्दै माछा मारेको अभिनय गर्छन् र हास्यास्पद संवाद गर्छन्। माछाको प्रतिकका रूपमा दर्शकहरूले धेरै प्रकारका विष्कट, चकलेट, चुरोट, चाउचाउ, फ्रुटि जस्ता खाद्यवस्तुहरू नाच प्रदर्शन भैरहेको ठाउँमा फालिदिन्छन् र चःहरूले त्यो माछाका रूपमा आफ्नो जालोमा हालेर तिच्छन्। यो चः प्याखं सम्पूर्ण देवी नाचकै एउटा अतिरिक्त रोमाञ्चक पक्ष हो। चः प्याखंमा हास्यास्पद बोली, स्वभाव एवं चर्चित देखाउने भएतापनि यसको आफ्नै महत्व छ। देवदेवीहरूको नितान्त तान्त्रिक नाचमा चःलाः जातिहरूको पनि भाषिक र सामाजिक मौलिकता भल्किने गरी प्रतिनिधि पात्रका रूपमा नक्कल गरी नाच नचाउने परम्परा हुनु चःलाः जातिको प्रतिष्ठाको विषय भएको छ, भनि लिनुपर्दछ।

चः प्याखं पश्चात ज्यापनीको भेषमा सजिएकी, हातमा कलः (एक प्रकारको पुजा सामाग्री राख्ने धातुको भाडा) बोकेकी दागिनी भनिने पात्रको नाच सुरु हुन्छ। दागिनीलाई च्च तालमा नचाइन्छ, र भजनको बोल “इन्द्रायणी देवी जयमहामाई सिकाली देवी” भन्ने हुन्छ। क्रमशः विराजमान भई वसेका इन्द्रायणी, भैरव, ब्रम्हायणी लगायत दायाँ र बायाँ गँई वसेका ख्याक र कंकालहरूलाई दागिनीले शास्त्रीय पुजा विधि अनुसार नाच्दै पुजा गर्छिन् र नाच्दै पुजा गर्न सकिँएपछि नाचको पनि

समापन हुन्छ। यसरी दशमीका दिन नचाईने देवी नाच पूर्णिमाको दिन चिल्लं च्चमा पनि लगेर नचाउने चलन थियो।

कीर्तिपुरको सांस्कृतिक पहिचानमा अझ निखारता प्रदान गर्न मद्दत गरीरहेको कीर्तिपुरको गर्वको रूपमा रहेको देवी नाच आज ठूलो समस्या संग बल्केर सकिँ नसकिँ प्रदर्शन भैरहेको छ। नाच प्रदर्शन गर्नु भनेको सरल कार्य हैन यसको लागि ठूलो जनशक्ति एकता, मेहेनत र आर्थिक स्रोतको आवश्यकता पर्दछ। वर्तमान परिपेक्षमा युवाजमातले आफ्नो कला, धर्म, संस्कृतिक तथा संस्कारमा त्यति आस्था र चासो नदेखाउनु देवी नाचको मात्र नभई आज समग्र नेवार संस्कृतिक जगतकै एउटा ठूलो चुनौतिको रूपमा खडा भएको छ। यस नाचमा युवा जमातलाई मिश्रण गर्दै क्रमशः जीम्मेवारी हस्तान्तरण गर्दै लान नसक्नु एउटा समस्या बनेको छ। बाजाको ताल, राग र भजनको लयमा नचाईने यस नाचमा हाल अति न्यून संख्यामा मात्र राग र भजन गाउन सक्ने वृद्धाहरू बाँकि रहेका छन्। उनिहरू नयाँ पुस्तालाई भजन सिकाउन उत्सुक भएतापनि नयाँ पुस्ताको भजनप्रतिको अरुचि र उचित संयोजनको अभावले आज तःननि टोलको समग्र भजन प्रथानै जोखिममा पर्न गएको छ। देवी नाच एक नितान्त तान्त्रीक विधि र प्रक्यावाट नचाईने नाच भएकोले यो नाच सिक्दा र सिकिसकेपछि दैनिक जीवनमा आवश्यक अनुशासन भित्र रहनु पर्ने र रहेन भने तान्त्रिक प्रभावले जीवनमा संकट उत्पन्न हुन सक्छ, भन्ने मानसीकताले कतिपय युवाहरू यो नाच सिकै डराउँछन्। यो नाच नचाउन ठूलो समुहको निरन्तरको अभ्यास र एकता आवश्यक हुन्छ। नाचसंग सम्बन्धित कुनै कलाकार प्रदर्शनीको समयमा विदेशीयमा, विरामी भएमा वा असन्तुष्ट भई सहभागी हुन इच्छा नदेखाएमा सम्पूर्ण नाचनै ठप्प रोकिन पुग्दछ, र यस्तो धेरै वर्षदेखि हुँदैपनि आइरहेको छ। विगत केहि वर्षहरूमा यो नाच प्रदर्शन गर्न नसक्नुमा यहि उल्लेखित कारणहरू जिम्मेवार रहेका छन्। दर्जनौ कलाकारहरूको महिनौको अभ्यास, बलियो व्यवस्थापन र ठूलो आर्थिक भारबाट कीर्तिपुरको विभिन्न ठाउँमा नचाउनु पर्ने यो नाच एउटा ठूलो धार्मिक एवं सांस्कृतिक कार्यक्रम हो। यसको लागि ठूलो धन र शक्तिको आवश्यकता पर्दछ। देवदेवीको वश्र, गरगहना, आवश्यक सम्पूर्ण सामाग्री, बाजागाजा खरिद तथा मर्मत,

सम्बन्धित सबैलाई विधिवत रूपमा भोज खुवाउनुपर्ने लगायत अन्य खर्चभारले यो नाच आर्थिक समस्याको चपेटामा पर्दै आइरहेको छ। २०१३ सालमा त्रिभुवन विश्वविद्यालय स्थापनाको लागि राज्यले कीर्तिपुरको जग्गा अधिकरण गर्दा तःननि टोलको गुथीको पनि भएभरको जग्गा अधिकरणमा पर्न गयो र मुआब्जा पनि नपाउँदा सम्पूर्ण टोलकै सांस्कृतिक कार्यको एउटा भरपर्दो स्रोत गुम्न पुग्यो। तत्पश्चात यस देवीनाचको पनि आर्थिक संकट सुरु भयो। त्यसताका देखि देवीनाच सिमित चन्दाको फुस्रो आर्थिक आधारमाथि नचाउदै आइरहनु परेको छ। कीर्तिपुर नगरपालीका जस्तो जिम्मेवार निकायले समग्र कीर्तिपुरकै सांस्कृतिक सम्पदाहरूलाई जीवन्त पारि राख्न आवश्यक भूमिका खेल्नुपर्ने हो तर उसले भूमिका खेल्न नसक्नु वा नचाहानु एउटा ठूलो विडम्बना बनेको छ। यस देवी नाचका एक अग्रजका अनुसार देवी नाचको आर्थिक समस्या बोध गराउन एकताका की.न.पा.मा धेरैपल्ट धाएको तर त्यहाँबाट न्यूनभन्दा न्यून खर्च पनि निकासी गरि नदिनुले देवी नाचप्रतिको अवहेलना समिष्ठ यो मुद्दालाई लिएर की.न.पा. छिन्ने छाडेको कुरा बताउँछन्। पैसा आधारभुत आवश्यकता हो तर सबै ठोक पक्केपनि होईन। समस्यानै समस्याको विचमा पनि आफ्नो कला संस्कृतिलाई जोगाउनु पर्छ, भन्ने भावले देवी प्याखंलाई आजसम्म निरन्तरता दिन सक्नुनै तःननि टोलको सबैभन्दा ठूलो शक्ति र धन हो। स्मरण रहोस ललितपुर उपमहानगरपालीकाले पाटनको नःवही टोलबाट निकालीने गा प्याखंलाई वर्षेनी ४ लाख रुपैया प्रदान गरेतापनि उक्त नाच नचाउन नसकिँ हाल लोप हुने अवस्थामा पुगिसकेको छ, कलात्मक, धार्मिक, सांस्कृतिक एवं ऐतिहासिक रूपमा महत्व बोकेको यस्तो प्रकारको कीर्तिपुरको सांस्कृतिक सम्पत्तिलाई लोपहुने संकटबाट जोगाई राख्नु समग्र कीर्तिपुरवासीकै कर्तव्य हो। समयले सिमा काटेको छैन। देवी नाचको समस्यालाई अझ गहण रूपमा अध्ययन गरी समाधानको बाटो पहिल्याउदै जाने हो भने देवी नाचको अस्तित्वलाई सदा कायमपम राख्न सकिने छ, र यहाँको नगरपालीका जस्तो जिम्मेवार निकायले वर्षेनि मोटो रकम अनियमित, हिनामीना तथा चुहावत मात्र गर्ने काम सिक्न छाडेर नगरको कला सांस्कृतिकहरूलाई दिर्घकालीन रूपमा संरक्षण गर्ने काम सिक्न सुरुगर्नु पर्छ, भन्ने लाग्दछ।

नेपाली भाषाको माध्यमबाट नेपालभाषा सिक्नौं

नेपालभाषा ————— नेपाली भाषा

छिगु छैं गन ?-	जि व्यापारी ख: -
तपाईंको घर कहाँ हो ?	म व्यापारी हुँ।
गन भैया दियागु ? -	जि छम्ह विद्यार्थी ख: -
कहाँबाट आउनु भयो ?	म एकजना विद्यार्थी हुँ।
छैं सु सु दु ? -	जि छम्ह शिक्षक ख: ?-
घरमा को को हुनुहुन्छ ?	म एकजना शिक्षक हुँ।
छिकपिनि बाया नां छु ?-	जि छम्ह ईन्जिनियर ख: -
तपाईंको बुबाको नाम के हो ?	जि छम्ह इन्जिनियर ख: ।
जिमि बाया नां ज्ञान ख: -	जि छम्ह सिक:मि ख: -
मेरो बुबाको नाम ज्ञान हो	म एकजना सिकर्मि हुँ
छि दाजुकिजापिं दु ला ?-	छि सु ख: ? -
तपाईंको दाजुभाइहरू हुनुहुन्छ कि ?	तपाईं को हुनुहुन्छ ?
जिमि छम्ह दाजु दु ।-	जि रमेशया पासा ख: -
मेरो एकजना दाजु हुनुहुन्छ	म रमेशको साथी हुँ।
छि त:केहेपिं मद्दु ला ? -	जि थन वयागु लच्छि, दत -
तपाईंको दिदीबहिनीहरू छैनन ?	म यहाँ आएको एकमहिना भयो
अहँ मद्दु- अहँ छैन।	गन च्चना दिया ? -
छिगु लगजा छु ख: ?	कहाँ बस्नुहुन्छ।
तपाईंको व्यवसाय के हो ?	जि होटलय् च्चनाच्चना -
जि जागिर मद्दु -	म होटलमा बसिरहेको छु।
मेरो जागिर छैन।	ग्वन्हुतक च्चना दी ? -
	कति दिनसम्म बस्नुहुन्छ ?
	जि लिमला: -
	मलाई फुसंत छैन।

चौथो कीर्तिपुर नगरस्तरीय वडा बास्केटबल प्रतियोगिता हुने

नवीन महर्जन

कीर्तिपुर खेलकुद विकास समाजको आयोजनामा आजदेखि चौथो कीर्तिपुर नगरस्तरीय वडा बास्केटबल प्रतियोगिता कीर्तिपुर वडा नं.३ स्थित कीर्तिपुर सामुदायिक बास्केटबल कोर्ट मैदानमा हुने जानकारी आयोजकले दिएको छ।

यस प्रतियोगितामा यस नगरपालिकाका १२ टिमले सहभागिता जनाइएको छ।

कीर्तिपुर खेलकुद विकास समाजले आफ्नो वर्षेनी खेलकुद

क्यालेण्डर अनुसार खेलकुदका विभिन्न कार्यक्रमहरू मध्ये यो वडास्तरीय बास्केटबल प्रतियोगिता २०६५ सालदेखि नियमित रूपमा सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। र यो चौथो संस्करण हो।

यस प्रतियोगिताको पहिलो र दोश्रो संस्करणमा कीर्तिपुर नगरस्तरीय वडा बास्केटबल प्रतियोगितामा वडा नं १ प्रथम भएको थियो भने गत वर्ष सम्पन्न तेश्रो बास्केटबल

प्रतियोगितामा २ पटकको हार को बदला लिदै वडा नं.१७ प्रथम तथा वडा नं.१ दोश्रो भएको थियो।

यस प्रतियोगिताको टाइसिट इ गत कार्तिक ७ गते सोमवार मंगल उच्च मा.वि.को सभा कक्षमा सहभागी वडाका प्रतिनिधि, अफिसियल र आयोजक उपस्थित भएर गर

का थिए। यस चौथो कीर्तिपुर नगर स्तरीय वडा बास्केटबल

प्रतियोगिताको उद्घाटन ९ गते हुने कार्यक्रम रहेको छ भने समापन एवं फाइनल खेल कार्तिक १९ गते सनिवार हुने आयोजकले जनाइएको छ। यो प्रतियोगिता फिफा नियम अनुसार लिग कम नकआउटको आधारमा खेलाइने छ।

प्रथम कीर्तिपुर कप ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता सम्पन्न

हिलटाउन उच्च मा.वि.का भूतपूर्व विद्यार्थीहरूको संगठन हिसा (HESA) द्वारा गत कार्तिक ४ गते संचालित स्कुल स्तरीय प्रतियोगिता तथा खुल्ला र भेट्टान जुन असोज २२ गतेदेखि संचालन गरिएको प्रथम कीर्तिपुर कप ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता २०६८ हिजो कार्तिक ८ गते मंगलवार सम्पन्न भएको छ।

यस प्रतियोगिताको खुल्ला र भेट्टान सम्पूर्ण इभेन्टसमा फाइनल पुग्न सफल राजु महर्जनले आफू उत्कृष्ट फर्ममा रहेको पुष्टि गर्न सफल भएको छ। यस प्रतियोगिता अन्तर्गत भेट्टान सिङ्गलको फाइनल खेल राजु महर्जन र केश महर्जन बीच भएको थियो जसमा राजु महर्जनले २-० सेटले जीत हासिल गरी प्रथम हुन सफल भयो। त्यसै गरी भेट्टान डबलमा राजु महर्जन र नविन महर्जनको जोडी तथा सागर डंगोल र रमेश श्रेष्ठ जोडी बीच फाइनल प्रतिस्पर्धा भएको थियो जसमा २-० सेटले राजु र नविनको जोडीले जित हासिल गरी प्रथम हुन सफल भएको थियो।

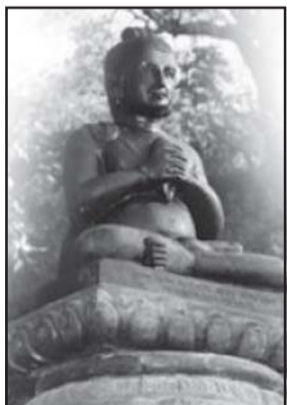
यस प्रतियोगिता अन्तर्गत स्कुल स्तर प्रतियोगितामा दिप्रिश बज्राचार्य (पुष्प सदन) र हिलटाउन स्कुलका जेनिश महर्जन बीच भएको फाइनल खेलमा दिप्रिश विजयी भएको थियो।

यसै प्रतियोगिता अन्तर्गत कार्तिक ८ गते खुल्ला प्रतियोगिताको सिङ्गलमा राजु महर्जन र सुरोज मालाकार बीच भएको फाइनल खेलमा राजु महर्जनले २-०को सेटले विजय हासिल गर्न सफल हुनु भएको थियो। खुल्ला डबलमा राजु महर्जन र सुरोज मालाकार जोडी र खड्गमुनी बज्राचार्य र सागर डंगोल बीच प्रतिस्पर्धा भएको थियो। उक्त खेलमा राजु महर्जन र सुरोज मालाकारको जोडीले २-१ को सेटमा विजयी हुन सफल भएको थियो।

विभिन्न इभेन्टसको फाइनल खेल पश्चात पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो। यस कार्यक्रमको प्रमुख अतिथी नेपाल ब्याडमिन्टन संघका अध्यक्ष ध्रुव वहादुर प्रधान हुनुहुन्थ्यो। उक्त कार्यक्रममा कीर्तिपुर खेलकुद समाजका अध्यक्ष प्रदिप महर्जन, कीर्तिपुर ब्याडमिन्ट संघका अध्यक्ष दुर्कमान महर्जन, हिराकाजी महर्जन र रमेश महर्जनको पनि उपस्थिति रहेको थियो।

राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत् ११३२

नयाँवर्षको शुभकामना

नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्ष तथा शुभ दिपावली २०६८ सालको पावन अवसरमा समस्त नेपालीहरूमा हार्दिक मंगलमय सुख, शान्ति र समृद्धिको शुभ कामना व्यक्त गर्दछौं

इन्टरनेशनल मल्टिपर्पोज इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी प्रा.लि.

सौगात कानूनी सेवा कलांकि

नयाँबजार, कीर्तिपुर फोन ८२७८८४४, ८३३५८४४

नयाँ वर्ष (न्हूदँ) ने.स. ११३२ तथा शुभ दिपावलीको

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

यस आस्था वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. द्वारा सञ्चालित आस्था स्टोरले अर्डर अनुसारको सामान होम डेलिभरी गर्दै आइरहेको मा ने.सं. ११३२ नयाँवर्ष, तिहार तथा छठ पर्वको उपलक्ष्यमा विशेष छुटको ब्यवस्था गरिएको जानकारी गराउँदछौं।

आस्था स्टोर

पाँगा देवाटो चोक

कीर्तिपुर-१७, नयाँबजार, सम्पर्क नं ४३३६०३७

नेपालभाषा एकेडेमीको दान्यहिरा पुरस्कार समारोह

कीर्तिपुर सन्देश /
नेपालभाषा एकेडेमी कीर्तिपुरले प्रत्येक वर्ष दिदै आएको दान्यहिरा पुरस्कार गत कार्तिक ५ गते शनिवार अशोक पार्टी प्यालेस पाटनमा एक समारोहका बीच वितरण गरियो। पाटनको दाता

यज्ञरत्न धाख्वाले ने.सं.११२४ (वि.सं.२०६१ सालमा स्थापना गर्नु भएको सो पुरस्कार एक वर्ष साहित्य विद्यालाई र एक वर्ष संगित क्षेत्रमा दिइने यस पुरस्कार यसपाली संगित तर्फ न्ह्यू बज्राचार्यलाई र प्रोत्साहन पुरस्कार रीता

महर्जनलाई दिइएको छ। दान्यहिरा पुरस्कार रु. ५०,०००/- र प्रोत्साहन पुरस्कार रु. २५,०००/- रहेको छ।

उपन्यासकार शशिकला मानन्धर ले संचालन गर्नु भएको उक्त समारोहका सभापति एकेडेमीका चान्सलर डा. सत्यमोहन जोशी हुनुहुन्थ्यो।

अतिथि हरूमा भाइस चान्सलर लक्ष्मण राजवंशी मल्ल के.सुन्दर, माधवलाल कर्माचार्य, जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ, प्रेमध्वज प्रधान हुनुहुन्थ्यो।

स्वागत मन्त्रव्यको क्रममा संस्थापक सचिव मल्ल के.सुन्दरले नेपालभाषा एकेडेमी कसरी स्थापना भयो भन्ने जानकारी दिनुभयो।

२०४७ साल चैत ३ गते कालोपति बाँधेर तत्कालिन पंचायत व्यवस्थाको

विरोधमा उत्रिदा गिरफ्तार गरे। दिनभरि थुनेर साँभ पख छाडियो।

प्रजातन्त्र पछि पनि सरकारले नेपालभाषाको विकासको लागि केही प्रयास नगरेकोले आफ्नै एकेडेमी स्थापना गर्ने विचारले जनस्तरबाट स्थापना भएको यस एकेडेमीको उद्घाटन सर्वमान्य नेता गणेश मान सिंहको हातबाट भएको थियो। कीर्तिपुरका जनताले जग्गा दिनुभयो। आज कीर्तिपुरमा आफ्नै भवन भइसक्यो। पुस्तक प्रकाशनको साथसाथै नेवा: एफ.एम. पनि संचालन भइरहेको जानकारी दिनुभयो।

पुरस्कृत व्यक्तित्व न्ह्यू बज्राचार्यको परिचय जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठले दिनुभयो। रीता महर्जनको बारेमा गायक प्रेमध्वज प्रधानले भन्नुभयो— नेपाल—

भाषा मा गायिकाहरू त थुप्रै छन्। तर संगितकार रीता महर्जन एकलै हुनुहुन्छ। यस पुरस्कारले रीता महर्जनको प्रतिभालाई अझ प्रस्फुरित गर्ने आशा गर्दछु।”

अहिलेसम्म कीर्तिपुरका ४ जना प्रतिभाहरूले दान्यहिरा पुरस्कार प्राप्त गरि सक्नु भएको छ। ने.सं. ११२८ (२०६४) सालमा साहित्य विद्यामा कीर्तिपुरकी चेली रजनी महर्जन, ने.सं. ११२९ (२०६५) सालमा संगित तर्फ कीर्तिपुर पाँगाका सतीश महर्जन र कीर्तिपुर नयाँबजारकी रत्नशोभा महर्जन र ने.सं. ११३१ (२०६७) सालमा संगित तर्फ पाँगामा जन्मनु भै हाल कीर्तिपुर नयाँबजारमा बसोबास गर्दै आउनु भएका रीता महर्जनले प्राप्त गर्नु भएको छ।

दाता यज्ञरत्न धाख्वा:ले आफ्नो स्वर्गिय बुबा दानरत्न धाख्वा:, स्वर्गिय श्रीमती हिरादेवी धाख्वा: र आफ्नो नामबाट स्थापना गरिएको हो।

थुनुवाको डायरी—१५—

२०६७/०६/२७ बुधवार— सातौ दिन

हिजो बेलुकादेखि मैले भित्र कोठामा सुत्न पाएको छु। कोठामा सुत्न पाएर मलाई आनन्द आयो। आज राती खोकी पनि लागेन। दम पनि फुलेन। रातभर एक निन्द्रा भयो। म थुनुवामा परेको एक्काईस दिनमा आज पहिलो पटक मिठो निन्द्रा लाग्यो। विहान ६ बजेमात्र मेरो निन्द्रा खुल्यो। त्यतिबेलासम्म नम्बर पनि खुलिसक्यो। बाहिर गएर नित्यकर्म गरें।

रेडियो सुन्दै बाहिर घुमं। होटलमा गएर दूधवाला चिया र विस्कट खाएँ। मुरली सुन्न ओमशान्तिमा गएँ। ओमशान्ति भनेको आत्मालाई पवित्र राखेर परमात्माको ध्यान गर्ने रहेछ। ओमशान्तिमा गएर मुरली सुनेर ध्यानमा बस्न थालेदेखि मेरो मनले अलि अलि शान्ति पाउन थालेको छ। घर गृहस्थीको याद आउन कम हुँदै गएको छ।

खाना खाएर छोरा आउँछ कि भनेर पर्खिबसें। सँधै आउने समयमा छोरा आएन। मेरो मन गोलमाल भयो। हुन त मैले नै उसलाई दिन का दिन आइरहनु पर्दैन। प्रहरी खोरमा भन्दा यहाँ आनन्द छ। तिम्रो फूसदको बेला मात्र आए पुग्छ भनेको थिएँ। तैपनि प्रहरीले बुहारीलाई खोजिरहेको सुनेको थिएँ। फेरि घरमा कुनै लफडा भयो कि भन्ने पीर लाग्यो। छोरा आउँदै आएन। आउँदै आएन।

“म कसरी थुनामा परें” भन्ने शिर्षक राखेर डा. देवकाजी डंगोललाई घटनाको यथार्थ वर्णन गरेर पत्र लेखें। यसरी लेखेको पत्र आफ्नो नम्बरको सह नाईकेलाई देखाएर पास गराउनु पर्छ अनि मात्र बाहिर पठाउन पाइन्छ। मैले सहनाईकेलाई देखाएर पास गर

२०६७/६/२८ विहवार
फूलपाती

आज फूलपातीको दिन। हिजो मलाई भेट्न कोही पनि नआएकोले मेरो मनमा साँढै चिन्ता लागेको थियो। मलाई राम्ररी निन्द्रै लागेन। विहान ३:३० बजे निन्द्रा खुल्यो। उठ्ने बित्तिकै खोकी लाग्यो। खोक्दै बाहिर गएँ। आज दशैंको फूलपाती यहाँका कैदी/बन्दीहरूलाई दशैं मनाउन दिन राँगा काटेको छ। आठ दशजना मिलेर सफा गरिरहेका छन्। म फेरि बेडमा आएर सुतेँ। तुरुन्तै निन्द्रा लाग्यो।

विहान ६ बजे निन्द्रा खुल्यो। नित्यकर्म गरी चिया पिएँ। ग्राउण्डमा घुम्न थालें। ओमशान्तिमा गएँ। ओमशान्तिको जीवन दर्शन सम्बन्धी ज्ञान प्राप्त गरेँ। अब मलाई ओमशान्तिप्रति अलि अलि चाख लाग्न थालीसक्यो।

आज मलाई भेट्न छोरा अवश्य आउँछ जस्तो लागेर विहान दश बजे सम्म खान खाइसकेँ। माईको आवाजमा ध्यान दिइरहेँ। ठिक एघारबजे माईक बाट “नजरमान महर्जनजी” भनेर तीन चोटी बोलायो। मलाई भेट्न को आएको होला भनेर ढोकामा गएको त बहिनी लक्ष्मी उप्रेती आएकी रहिछिन। मलाई एउटा कार्ड भुण्ड्याएर बाहिर पठायो। म छक्क परें। एक महिना नभैकन बाहिर बसेर कुरा गर्न पाइँदैन भन्थ्यो। स्टाफ भेटघाट गर्ने ठाउँमा लग्यो। लक्ष्मीले बाहिरबाटै स्टाफ कार्ड बनाएर ल्याएकी रहिछिन। पछि थाहा भयो एक वर्ष पहिलेसम्म उनको श्रीमान डा. रमेश खरेल यस जेलको डाक्टर हुनु हुन्थ्यो। उनीसित कुराकानी भयो। म जेल परेको कसरी थाहा पायौं भनेर सोधें।

“भाउजूले फोन गर्नु भएर थाहा पाएँ। नीलम दिदी हेटौँडा गइसक्नु भयो। दशैंपछि तपाईंलाई भेट्न आउनु हुन्छ। दाइ, तपाईंलाई भ्वाइस अफ चिन्डेनका अध्यक्ष कृष्णकुमार थापालाई

भेटेर कुरा गर्छु। एक दुई लाख दिएर भएपनि मिलाउने प्रयास गर्छु। सिविनका गौरी प्रधानसँग पनि कुरा गर्छु। अलि अलि पैसा दिएर भएपनि मिलाउनु पर्‍यो।” लक्ष्मीले भनिन।

“कसैलाई पैसा ख्वाएर नमिल्ने। मैले कुनै अपराध गरेकै छैन कसरी सजाय हुन्छ? उनीहरूलाई लाख, दुई लाख दिएर मिल्ने भनेको फेरि अर्को एकजना मजस्तै बुढालाई फसाउन प्रोत्साहन दिने जस्तो हुनसक्छ।”

“दशैंपछि नीलम दिदीलाई लिएर आउँछु” यति भनि लक्ष्मीले मलाई एक वटुका फ्राइ माछा दिएर गइन।

लक्ष्मीसँग छुटेर आएको एकछिन पछि फेरि माईकबाट मलाई बोलायो। छोरा आएको रहेछ। हिजो नआएको भनेर सोधें।

“हिजो ममी विरामी हुनुभयो। मेरो पनि जिउ सञ्चो भएन।”

“सरको केस के भयो त?”

“सरको केस मिलिसक्यो। र तामकुमारी दिदिले थानामा फोन गरेर जाहेरी खारेज गराइ दिनु भयो। हिजो निरुको भाइको फोन आएको थियो। वानेश्वरमा भेट्न जाने भनेको फेरि मलाई पनि फसाउन सक्छ भनेर ममीले पठाउनु भएन।”

लक्ष्मीले भेट्न आएको कुरा छोरा लाई भनें। भोलि आउँछु भनेर छोरा गयो।

२०६७/०६/२९ शुक्रवार
महाअष्टमी:—

आज दशैंको महाअष्टमीको दिन। यहाँ जेलमा ४ वटा खसी काटेर मासु भाग लगाइरहेको छ। विहानको ६ बज्यो। मैले आकाशमा हेरेँ कालो बादलले ढाकिएको छ। हिजो अलि अलि पानी परेको थियो। त्यसैले आज अलि अलि जाडो बढेको छ।

खाना खाएर घाममा बसिरहेको थिएँ। माईकबाट मेरो नाम बोलायो।

म भेटघाटस्थलमा गएँ। श्रीमती र छोरा आएका रहेछन।

ओहो! मेरो श्रीमती त कति दुबली भइसकिन। म जेलमा परेर उनले कति रात काँचो आँखाले बिताई होली, कति भोको पेटले बिताई होली। उनीबाट टाढा भएको आज तेइसवाँ दिन। तेइस दिन पछि भएपनि उनी मलाई भेट्न आइन। उनलाई देखेर एक मन हर्षित भयो भने अर्को मनमा रुन आयो। म भन्दै रुन लागेको थिएँ। तर मैले मन थामें। म रोएँ भने उनी पनि रुनेछिन्। त्यसैले मुटुमाथि ढुंगा राखी म भित्र भ्यालमा बस्न गएँ। उनीहरू भ्याल बाहिर बसे। कुराकानी भयो।

“म यहाँ आएको १ महिना भएपछि बाहिर बसेर कुरा गर्न पाइन्छ।”

“कार्तिक १० गतेभित्र बाहिर निकाल्ने कोशिस गरिरहेको छु। एक महिनाको कुरा गर्नुहुन्छ। धेरै चिन्ता नलिनु। सबैले आ-आफ्नो ठाउँबाट प्रयास गरिरहनु भएको छ।” श्रीमतीले भनिन्।

“अरुलाई आपत पर्दा म सहयोग गर्थेँ। अहिले म भित्र छु। डाक्टरले आफ्नो औषधी गर्न सक्दैन भनेकै म केही गर्न सकिदैन। तिमिहरूले जे गर्नुपर्छ गर। मेरो कर्ममै जेल बस्नु परेको लेखेको रहेछ। विना दोषको कैदी बन्नु परेको छ।”

“अर्काको बच्चालाई आफ्नो ठानी माया गरेको फल चाख्नु भयो नि। बच्चाहरूको विरुद्ध केही भन्नु हुँदैनथ्यो। अति भएपछि खति हुन्छ भनेको यही हो। घरमा छोरा नातीसँग आरामले बस्ने बेलामा यस्तो ठाउँमा आएर बस्नु परिरहेको छ। मन दह्रो पार्नुस। आफ्नो स्वास्थ्यको ख्याल गर्नुस।”

“भोलि दशैंको नवमी राम्ररी पूजा गर्नु। यहाँ आउनु पर्दैन।”

“घरको मुख्य मान्छेनै जेलमा छ के दशैं मनाउने? तपाईं यहाँबाट बाहिर ननिस्केसम्म दशैं तिहार केही पनि मनाउँदैन।”

“नाती निशान्तको के खबर छ?”

“पर्सि बुहारी र नाती तपाईंलाई भेट्न आउनेछन। मासु चिउरा ल्याइ

दिएको छु। आज र भोलिको लागि पुग्छ होला।”

समय सकियो भनेर हामीलाई छुट्टिन बाध्य पायौं।

म भित्र आएर एकछिन के बसेको थिएँ। माईकबाट फेरि मेरो नाम बोलायो। यसो बाहिर हेरेको त भतिचा सुभाष र बुहारी नीरालाई देखें। भेटघाटस्थल मा गएर कुराकानी गरेँ।

“तपाईं यहाँभित्र परेकोले घरमा सबैजना दु:खीत छन। आइन्दा कुनै पनि बच्चाले दु:ख पायो भनेर माया नगर्नु होला।” नीराले भनिन।

“हाम्रो टोलमा कस्तो कुरा छ?”

“हामीसँग मिल्नेले भूठो आरोपमा फसायो भन्छन। शत्रुहरूले ठिक भयो भन्छन। तपाईं यहाँबाट बाहिर निस्के पछि सबैको मुखमा बुको लाग्छ। हर स नखानुहोला। आफ्नो स्वास्थ्यको ख्याल राख्नु होला। हामीले दशैं भाग ल्याइ दिएको छु। भोलि पर्सि आउन भ्याउँदैन।” सुभाषले भन्यो।

उनीहरूसँग कुरा गर्दागर्दै समय सकियो भनेर उठाएर ल्यायो। उनीहरूसित छुट्टिन मन नलागे पनि छुट्टिएर आउनु पर्‍यो।

३ बजेतिर दाइको घरबाट पठाएको भोज खाएँ। त्यो भोजमा मैले मेरो लक्ष्मी भाउजूको माया मिसिएको पाएँ। भाउजूलाई सम्झेर मेरो आँखामा आँशु छर्चल्कियो। किन रोएको भनेर भान्साका मान्छेले सोध्यो। अचारको खुर्सानी साँढै पियो छ भनें।

अरुहरू खसीको मासु भाग लिएर पकाएर खाँदै छन। मैले त खसीको मासु भाग लिएको छैन। त्यसैले मलाई पकाउने भन्कट पनि भएन।

आधा दिन साथीहरूसँग गफ गरेर बिताएँ। आज मलाई बेलुका खाना खान मन लागेको त छैन तर औषधी खानको लागि अलिकति भएपनि भात खानै पर्‍यो। अस्पतालमा गएर औषधी खाएँ। अलिकति भात खाएँ। आज पनि बेलुका खाना खाएर ओमशान्तिमा गएँ। मुरली सुनेर बेडमा आई सुतेँ। एकछिनमा निन्द्रा लाग्यो। क्रमश

राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२ न्हूदँया भिंतुना

नेपालको राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्ष तथा शुभ दिपावलीको उपलक्ष्यमा कीर्तिपुरवासी एवं सम्पूर्ण देशवासीको सुख, शान्ति र समृद्धिको शुभ कामना व्यक्त गर्दछौं ।

कृष्ण कुमार निरौला

कार्यकारी अधिकृत तथा प्रमुख
कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर-२

सानुबाबु परियार

लेखा अधिकृत
कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर-२

नरेन्द्र महर्जन

‘एनआरडि’
कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर-२

अनुज प्रधान

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर -२

कृष्णभोला महर्जन

ईन्जिनियर
कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर-२

जनक थापा

कीर्तिपुर नगरपालिका कार्यालय
देबढोका, कीर्तिपुर-२

शिला इन्टरप्राइजेज (कीर्तिपुर ढुवानी सेवा)

प्रो. शिव शंकर महर्जन
हनुमानघाट, कीर्तिपुर, टेलिफोन ४३३३१२९

विजय स्टोर

ढोकासी पाँगा
कीर्तिपुर-९
फोन ४३३०८७५

सन्ध्या स्टेशनरी

फोटोकपि र कापी होलसेल
तःगःवपि, किपू
फोन ४३३३४६३५, ९८०३०५१९३७

राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्षको शुभकामना

नेपाल संवत्का
प्रवर्तक शंखधर
साख्वा

नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत्
११३२ नयाँवर्ष तथा शुभ दिपावली
२०६८ सालको पावन अवसरमा
समस्त नेपालीहरुमा हार्दिक मंगलमय
सुख, शान्ति र समृद्धिको शुभ कामना
ब्यक्त गर्दछौं

हिमाल स्टिल डिपो नं. १४७

ट्याडलाफाँट, कीर्तिपुर फोन ८८४९३४७५४७, ८३३३०००९

नेपालको राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्षको शुभकामना

नेपालको राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत्
११३२ नयाँवर्ष तथा शुभ दिपावलीको
उपलक्ष्यमा कीर्तिपुरवासी एवं सम्पूर्ण
देशवासीको सुख, शान्ति र समृद्धिको
शुभ कामना व्यक्त गर्दछौं ।

कीर्तिपुर दर्पण साप्ताहिक
परिवार

मंगल उच्च मा.वि.मा ने.सं. ११३२ नयाँ वर्षको शुभकामना

कीर्तिपुर सन्देश /

कीर्तिपुर नयाँबजारस्थित मंगल उच्च मा.वि.ले गत कार्तिक ५ गते शनिवार ने.सं.११३२ नयाँवर्ष तथा शुभ दिपावलीको अवसरमा शुभकामना आदान प्रदान तथा त्रि.वि.का उपकुलपति प्रा.डा. हिरा बहादुर महर्जनको सम्मान एक समारोहका बीच सम्पन्न गरियो।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय अनुदान आयोगका अध्यक्ष प्रा.डा. गणेश मान गुरुङको प्रमुख आतिथ्य तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष प्रा.डा. शिवशरण महर्जनको सभापतित्वमा सम्पन्न उक्त कार्यक्रमको संचालन क्याम्पसका कोआर्डिनेटर सिद्धिबहादुर महर्जनले गर्नु भएको थियो।

लाइन्स क्लब कीर्तिपुरको एकदिने तालिम सम्पन्न

कीर्तिपुर सन्देश /

लाइन्स क्लब अफ काठमाडौं कीर्तिपुरले गत कार्तिक ५ गते शहिद भवन खासीमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई आँखा सम्बन्धि एक दिने तालीम सम्पन्न गरिएको थियो।

प्रमुख अतिथि कीर्तिपुर नगरपालिकाका लेखा अधिकृत सानुबाबु परियार रहनु भएको उक्त कार्यक्रम लाइन्स क्लब अफ कीर्तिपुरका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको थियो। संघर्ष मानन्धरले स्वागत मन्तव्य दिनेक्रममा

उक्त कार्यक्रममा नेपा: राष्ट्रिय पार्टीका कृष्णहरि महर्जन, नेमकिपाका हरिकुमार महर्जन र एनेकपा माओवादीका सिद्धिकुमार महर्जनले आ-आफ्नो मन्तव्य राख्नु भएको थियो।

स्वागत मन्तव्य दिनेक्रममा क्याम्पसका प्रिन्सिपल प्रदिप महर्जनले विद्यालयले एस. एल.सी.परीक्षामा शतप्रतिशत पास गराउन सफल, उच्च मा.वि.मा पनि ७० प्रतिशतसम्म विद्यार्थी पास गराउन सफल भएको जानकारी दिनुहुँदै हाल ११०० जना विद्यार्थीहरूले अध्ययन गरिरहेको जानकारी दिनुभयो।

उक्त क्याम्पसका संचालक समितिका सदस्य प्रा.डा. हिराबहादुर महर्जन त्रि.वि.को उपकुलपति हुनु भएकोले उहाँलाई सम्मान गर्न पाउनु र यही कीर्तिपुर ३ नं वडा निवासी गणेशमान गुरुङ त्रि.वि. अनुदान आयोगको अध्यक्ष हुनुभएकोमा कीर्तिपुरवासी गौरवान्वित भएको जानकारी दिनु भयो।

प्रमुख अतिथिको आशनबाट प्रा.डा.गणेशमान गुरुङले भन्नुभयो- "कीर्तिपुरको ६५सय रोपनी जग्गा लिएकोले उपकुलपति कीर्तिपुरकै हुनुपर्छ, भन्ने मांग अनुसारनै कीर्तिपुर निवासी प्रा.डा. हिराबहादुर महर्जनलाई उपकुलपति बनाएर कीर्तिपुरवासीको सम्मान गरेको हो।" कार्यक्रम पछि चियापानको आयोजना गरिएको थियो।

कीर्तिपुरमा राहत कार्यक्रम दुई घण्टाभित्र सकियो

कीर्तिपुर सन्देश /

सरकारको तत्काल राहत कार्यक्रम २०६८ गत कार्तिक ६ गते आइतवार कीर्तिपुर नयाँबजार पाँगा बोवाटोमा गाडिमा ल्याएर विक्रि गरेको दुई घण्टामा नै सम्पूर्ण सामान विक्रि वितरण सकिएको थियो। नेशनल ट्रेडिङ्ग, दुग्ध विकास संस्थान, साल्ट ट्रेडिङ्ग र नेपाल खाद्य संस्थानको सहभागितामा ल्याइएका खाद्य सामग्रीहरू गाडीमा राखी तत्काल राहत कार्यक्रम संचालन गरेको हो।

राहत कार्यक्रममा बजारको तुलनामा खाद्य सामग्री सस्तो भएका कारण कीर्तिपुरवासीले खरिड गरेका थिए। राहत कार्यक्रम अन्तर्गत विक्रि गरेका खाद्य सामग्रीहरू बास्ती मसिनो किलोको ६५ रुपैया, साँवा मनसुली ३८, सानो मनसुली चामल ३४, चिनि किलोको ५९ र अन्य खाद्य सामग्री राखेको थियो। बजारको तुलनामा चामल र चिनिमा प्रतिकिलो करिब १० रुपैया सस्तो र हेको थियो। एउटा गाडिमा मात्र ल्याएको कारण कीर्तिपुरवासीले सो कार्यक्रम निरन्तर रुपमा जारी राख्नुपर्ने माग गरेका छन्।

माओवादीको चियापान

कीर्तिपुर सन्देश /

एकीकृत नेकपा (माओवादी) काठमाण्डौं जिल्ला सांगठनिक क्षेत्र नं. २० कीर्तिपुरले आउँदो शुक्रवार ११ गते नेपाल संवत् ११३२ नयाँ वर्षको उपलक्ष्यमा कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. १६ नगाउँमा शुभ कामना आदान प्रदान तथा चियापान कार्यक्रमको आयोजना गरेको छ।

नेपालको राष्ट्रिय संवत् नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्षको शुभकामना

नेपालको राष्ट्रिय संवत्

नेपाल संवत् ११३२ नयाँवर्षको उपलक्ष्यमा

सम्पूर्ण नेपालीलाई शुभकामनाका साथै

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालमा नेवा:

स्वायत्त राज्यका लागि सम्पूर्ण नेपालीहरू

एकजुट हुन सकोस।

कीर्तिपुरवासीलाई खुसिको खबर

कीर्तिपुरमा खोज पत्रकारीता गर्दै आएको यस कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिकले तपाईं पाठक वर्ग र सरोकारवाला वीचको सम्बन्ध र जिज्ञासालाई स्पष्ट पार्ने एउटा नयाँ स्तम्भ सुरुवात गर्न लागेको कीर्तिपुरवासीलाई खुसिको खबर छ।

नयाँ स्तम्भ:

“कीर्तिपुरवासीको प्रश्न सरोकारवालाको उत्तर”

कीर्तिपुर नगरपालिका भित्र सार्वजनिक विषयमा सरकारी तथा सार्वजनिक संघ संस्थाका प्रतिनिधि, राजनीतिक पार्टीका नेताहरू संग सार्वजनिक विषयमा तपाईं प्रश्न गर्न चाहनु हुन्छ भने हामीलाई पत्र लेख्नुहोस र हामी त्यसको उत्तर सरोकारवालाहरूको तर्फबाट यस पत्रिकामा प्रकाशित गर्नेछौं।

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक

फोन ८३३३००७, ८८४९८०९०७७

नेवा: स्वायत्त राज्य मंका: परिषद्
तालँचा, कीर्तिपुर

प्रत्येक महिना ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान

कीर्तिपुर सन्देश /

इन्द्रायणी परिवार क्लबका अध्यक्ष सुरेन्द्र महर्जनको सभापतित्वमा गत असोज २८ गते शनिवार 'ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान' भन्ने मुलमन्त्र सहित एक कार्यक्रम गरी कीर्तिपुरका ६५ वर्ष माथिका करिव ६० जना वृद्ध-वृद्धालाई इन्द्रायणी मन्दिर परिसर देवढोकामा इन्द्रायणी परिवार क्लबले एक कार्यक्रम गरि सम्मान गरियो। उक्त कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि त्रिभुवन कीर्ति विहारका जुलुम शाक्य रहनु भएको थियो।

उक्त अवसरमा प्रमुख अतिथि जुलुम शाक्यले मर्मस्पर्शी एवं कर्णप्रिय धार्मिक प्रवचनले ज्येष्ठ नागरिकहरूको ध्यान केन्द्रित गर्न सफल हुनुभएको थियो। स्मरणरहोस् ०६२/०६३ सालको जन आन्दोलन अगाडि तत्का-

लिन राजा ज्ञानेन्द्र शाहले लगाएको संकटकालको कारण स्थगित उक्त कार्यक्रम पुनः २०६८ वैशाख २४ गते क्लबका अध्यक्ष सुरेन्द्र महर्जनको सभापतित्वमा सुरु भएको थियो।

अध्यक्ष महर्जनका अनुसार अबदेपख 'वृद्ध-वृद्धाको सम्मान' कार्यक्रम प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिवार आयोजना गरिने जानकारी दिनुभयो। प्रत्येक महिना विभिन्न कार्यक्रमहरू स्वास्थ्य वर्द्धक भोजन सहित स्वास्थ्य सम्बन्धि विभिन्न शिविर कार्यक्रम, विविध भजन एवं प्रवचन, मनोरञ्जनात्मक श्रव्य दृश्य आयोजना गर्दै जाने जानकारी गराउनु भयो।

पावन चित्त राखी कुनै व्यक्ति/संघसंस्थाले कुनै प्रकारको सहयोग गर्न चाहेमा इन्द्रायणी परिवार क्लब, देवढोकामा सम्पर्क गर्न पनि अपिल गरिएको छ।

नेपाल संवत् किन मनाउने ?

नेपालभाषा, नेपाललिपि, नेवा: संस्कृति र नेपाल संवत यी चारवटा नेपाल चिनाउने तत्वहरू हुन। त्यसैले विश्वमा आफ्नो गौरवताको प्रतीक प्रदर्शन गर्नेक्रममा नेपाल संवतलाई अगाडि नराखी हुँदैन। नेपाल संवत एउटामात्र यस्तो संवत हो जुन देशको नामबाट राखिएको छ।

नेपालको परिचय दिएर आइरहेको नेपाल संवतलाई ने.सं.८८८ पछि शाहकालिन प्रवेश भएदेखि विष खाउने काम भयो। राजनैतिक परिवर्तन पछि विक्रम संवत १९६० सम्म चन्द्रमास अनुसार चल्दै आइरहेको यो संवतलाई पनि कर्मचारीहरूको सुझाव अनुसार १३ महिना भएको संवतलाई हटाएर सौर्यमास अनुसार चल्ने विक्रम संवत चन्द्र शमशेरले चलायो। यसरी नेपाल संवतको ठाउँमा शक संवत त्यसपछि विक्रम संवत चलायो। त्यसको प्रतिफल आज हामीले आफ्नो मौलिक संवत नेपाल संवतको बदला विक्रम अंगाल्नु पर्ने बाध्यता आइपुग्यो।

नेपाल संवतको पुनरजागरणको आन्दोलनले ने.सं.११२० कछला १० विहवारको दिन तत्कालीन प्रधानमन्त्री कृष्ण प्रसाद भट्टराईको मन्त्रीमण्डलले नेपाल संवतको प्रणेता शंखधर साख्वा:लाई नेपालको राष्ट्रिय विभूति घोषणा गर्‍यो। आज नेपाल संवतलाई राष्ट्रिय मान्यता पनि भयो। तर व्यवहारमा प्रयोग गरेको छैन।

भक्तपुरको एक जना ज्योतिषले शुभ साइतमा काठमाडौंको लखुतीर्थको वालुवा सुनमा परिणत हुने थाहा पाएर भक्तपुरदेखि लखुतीर्थसम्म वालुवा लिन पठाएको रहेछ। वालुवा बोकेर आएको देखेर शंखधरले त्यो वालुवा आफूले लिएर भरियालाई अर्को वालुवा लिन लगाई भक्तपुर पठाई दियो। भक्तपुरमा लगेको वालुवा वालुवा नै भयो। शंखधरले लिएको वालुवा सुनमा परिणत भयो। शंखधरले उक्त सुनबाट नेपाली जनताको ऋण तिरेर ऋणबाट मुक्त गरेर उक्त दिनलाई मुक्ति दिवसको रूपमा मनाएर नेपाल संवतको स्थापना गरेको भन्ने भनाई छ। यो जन भनाई पूर्ण इतिहास भने होइन तर अनुसन्धानको लागि पहिलो पाईला पक्कै हो।

वि.सं.९३६ शक्राज संवत ८०२ लिच्छवि संवत (मानदेव संवत) ३०४, सन ८७९ अक्टोबर २० तारिख विहवारको दिन नेपाल संवतको स्थापना भएको हो। नेपाल संवतलाई किंहीं संवत् नेपाल संवत्सरे, नेपाल संवत आदि नामले प्रयोग गरीराखेको देखिन्छ भने अर्कोतिर शंखधरको नामबाट शङ्खदत्त संवत, शंखा: संवत्, शंखधरब्द संवत आदि नामले पनि आफ्नो परिचय दिएर आइरहेको छ। त्यसैले हामीले सुनेर आएको जनधारणालाई प्राचीन पुरालेखमा घोटल्दा नेपाल संवत शंखधर साख्वा:ले स्थापना गरेको भन्ने स्पष्ट देखिन्छ। त्यसैले हामीले नेपालको मौलिक संवत्को नाममा आज एकदिन मात्र उठेर पुग्दैन वर्षभरि नै विभिन्न ठाउँमा यसको प्रयोग गर्न सक्थ्यो वा गराउन सक्थ्यो भने मात्र नववर्ष मनाएको औचित्य हुनेछ।

वालकुमारी महिला समूह 'क' सिक्छें, पांगाद्वारा सार्वजनिक गरिएको पर्चाबाट

विदेश भ्रमण र विपा सम्झौता

व्यंग सन्देश

एस के महर्जन

प्रधानमन्त्री भएपछि, दोश्रो विदेश भ्रमणको रूपमा डा. बाबुराम भट्टराई भारत जानु भइ फर्किसक्नु भएको छ। मन्त्रिमण्डलको आधि मन्त्रीहरू सहित जीवन सिंगीनीको साथको भारत भ्रमण उहाँको लागि ऐतिहासिक भएको छ। हिजोका दिन भारतमा बसेको, पढेको, हिंडुल गरेको भन्दा नितान्तै फरक ढंगले, मान शानका साथ नेपालकै प्रधानमन्त्री भएर भारतको भ्रमण गर्नु उहाँको लागि अविस्मरणीय क्षण भएको छ। त्यसमा पनि भारतका पूँजीपतिहरूलाई लगानी गर्न पुरा सुरक्षा दिने विपा सम्झौताले भारत पनि मख्व, प्रधानमन्त्री पनि दंग भएका छन्।

हुनत भारतप्रति सद्भाव नै नभएर सद्भाव भ्रमण गरेको होइन। हिजो देखिको लगनगाँडोलाई अझ बलियो बनाउनको लागि यो भ्रमण सफल सिद्ध भएको छ। हिजो भारतमा बसेर नेपालमा जनयुद्ध गरियो, भारतमै बसेर तत्कालिन सात र।जनीतिक दलसंग १२ बुँदे सहमती पनि गरियो। उहाँको लागि भारतले जसरी आफ्नो हेरचाह र मर्मत संभार गरेको छ, त्यसको लागि कृतज्ञता जनाउने अवसर पनि हो। प्रचण्डलाई पनि लागेकै थियो कि नेपालको जतिसुकै सीमा मिचे पनि, नेपाली दाजुभाइलाई कुटे पनि लुटे पनि भारतको सहयोग अपरिहार्य छ। नेपालको शान्ति सुरक्षामा भारतको खतरा हटाउनको लागि पनि भारतसंगको सम्बन्ध सुमधूर बनाउनु जरुरी छ। एकातिर घोबिघाट गठबन्धन तोडिने र अर्कोतिर प्रधानमन्त्रीमार्फत भारतसंगको सम्बन्ध सुधार हुने भएपछि आनन्द महसुस गरेको छ र।

आखिर भारत नेपालवीच सामाजिक सांस्कृतिक रूपमा समान छ। त्यतिमात्र होइन र।जनीतिक रूपमा पनि अब एकता हुँदैछ। दुबै लोकतान्त्रिक गणतन्त्र मुलुक बीच अब द्वेष इर्ष्या पालेर केही हुँदैन, बरु भारतलाई फर्काई नेपालको हितमा आफ्नो दलको हितमा उपयोग गर्नु नै बेश हुनेछ। भारतको उद्योगपति तथा लगानीकर्ताहरूलाई नेपालमा लगानी गर्न दिने र अझ नेपालमा उद्योग कलकारखाना बन्द हडताल बढी हुने भएकोले सुरक्षाको पनि व्यवस्था गरि दिनाले भोलि आफूलाई परिआउँदा साथ र सहयोग पनि पनि लिन सकिने अवस्था छ। पहिलो भ्रमणमा संसारको अति शक्तिशाली राष्ट्र अमेरिकासंग सम्बन्ध सुधारेपछि अब भारतसंगको सम्बन्ध सुधारलाई नै ध्यान दिएको देखिन्छ। नेपालमा आफ्नै प्रधानमन्त्री भएपछि भारतलाई पनि नेपाल आफ्नै जस्तो लागेको छ। ठूलो राष्ट्रले साना र।ष्ट्रलाई माया गर्नु सहयोग गर्नु मनासिब ठानेको छ। अब साम्राज्यवादी र विस्तारवादी भन्ने शब्द त सत्ता र सरकार नपाउँदा गरिने राजनीति मात्र हो भन्ने प्रमाणित भएको छ। अब पश्चिमी संस्कृत होस् वा भारतको सबै आफ्नै जस्तो लान थालेको छ।

हुन त नेपालको प्रधानमन्त्रीहरूलाई भारतले सद्भावना भ्रमणको निमन्त्रणा दिइरहेकै हुन्छ। विशेष गरी नेपालमा प्रधानमन्त्री प्रधानमन्त्री फेरि नासाथ भारतले नेपालका प्रधानमन्त्रीलाई निमन्त्रण दिएको पाइन्छ। भारतले आफ्नो विकास देखाउन मन गर्छ। भारतका ठूलठूला होटलहरूमा खाना खुवाउन मन पराउँछ। अनि नेपालको सहयोगको लागि केही बजेट पनि ठीक पारिराखेको हुन्छ। जताबाट सहयोग दिएको भएपनि जुन वस्तुको सहयोग गर्ने भएपनि नेपालको लगानी भारततिर नै फर्किएको हुन्छ। हिजो नेकपा एमालेको बरिष्ठ नेता माधवकुमार प्रधानमन्त्री भएको बेलामा नेपालको सद्भाव भ्रमणमा पनि विपा सम्झौताको प्रस्ताव राखेकै थियो र। प्रचण्डको साथ पाएर प्रधानमन्त्री भएका एमालेका अध्यक्ष भलनाथ खनालको पालामा पनि विपा सम्झौता गर्ने बारे छलफल भएको थियो र तर राष्ट्रघाती सम्झौता गरेनौ र। आज राष्ट्रवादी नेता प्रधानमन्त्रीको हातबाट किन त्यो सम्झौता भयो? प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण र विपा सम्झौताले नेपाली कांग्रेसलाई हाइसन्धो भएको छ। हिजो भारतलाई तथानाम गाली गर्ने नेताहरू आज भारतका नेता र सरकार का प्रमुखहरूसँग बसेर हात मिलाएको, अंकमाल गरेको, दस्तखत गरेको देखेर छक्क भयो र। हिजो तत्कालिन प्रधानमन्त्री गिरिजा प्रसाद कोइरालाले तनकपुर सम्झौता, महाकाली सम्झौता गरेको बलाको जस्तो नेपाली कांग्रेसले आन्दोलन गर्ने छैनौ र। तर आफ्नै पार्टी बरिष्ठ नेता मोहन वैद्यले राष्ट्रवादी नेता तथा कार्यकर्ताहरूले प्रधानमन्त्री स्वदेश के फर्केको थियो काले भण्डा सहित नारा लगाई राष्ट्रघाती सम्झौता फिर्ता गर्न प्रधानमन्त्रीलाई एयरपोर्टमै दबाव दिए।

आखिर कुन सम्झौता राष्ट्रघाती हो, कुन होइन नेपाली जनताले मुल्याङ्कन गरिरहेका छन् र आजको विपा सम्झौता पनि कसैको नजरमा र।ष्ट्रघाती भएको छ भने कसैको नजरमा राष्ट्रको हितको भएको छ। आज शान्ति र सुरक्षा नभएका कारण नेपालका उद्योगहरू धमाधम बन्द गरि रहेका छन्।

नेपालको उद्योगमा क्षति हुँदा क्षतिपूर्ति दिनु नपर्ने तर भारतबाट लगानी गर्ने उद्योगको क्षति हुँदा क्षतिपूर्ति दिने महान विचार राख्नु भएको छ। भारतको लगानीको सुरक्षा नेपालले जिम्मा लिने भएको छ भने अब नेपालका पूँजीपतिहरूले चलाएको उद्योग र कारखानाको पनि जिम्मा किन नलिने? यो अलि हजम भएन कि। विपा सम्झौता कतिको राष्ट्रहित रहेछ वा हित विपरित छ नेपालीहरूले मुल्याङ्कन गर्न थालेछन। सक्कली राष्ट्रवाद र नक्कली राष्ट्रवाद छुट्याउन थालेछन। यो सम्झौताले नयाँ समिकरण पनि उदय होला। विपा सम्झौता जिन्दावाद एक ठाउँमा, विपा सम्झौता मूर्दावाद अर्को ठाउँमा।

सुहाना क्याटरिङ सर्भिस

दयाङ्ला, कीर्तिपुर

नोट: विवाह, ब्रतबन्ध, पिकनिक, सेमिनारका साथै विशेष अवसरमा हामीलाई सम्भन्नुहोस्।

Buffet Dinners Luncheons, B.B.Q.S etc

Sudarsan Karki

(Mobile 9841461573, 9803910869, 4334477)

वहिस्करणमा पारिएका समुदायको दृष्टिमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान

भाग ६ संघीय व्यवस्थापिका

६९. विश्वासको मत: १) प्रधानमन्त्रीले आफ्नो कार्यकाल भित्र कुनै बखत आफूमाथि संघीय जनप्रतिनिधि सभाको विश्वास छ भन्ने कुरा स्पष्ट गर्न आवश्यक वा उपयुक्त ठानेमा विश्वासको मतको लागि संघीय जनप्रतिनिधि सभामा प्रस्ताव राख्न सक्नेछ।

२) संघीय जनप्रतिनिधिसभाको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको एक/चौथाइ

हिजो देखिको लगनगा

नेपाःया राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२

न्हूदँया भिंतुना

नेपाःया राष्ट्रिय संवत नेपाल संवत् ११३२ न्हूदँ

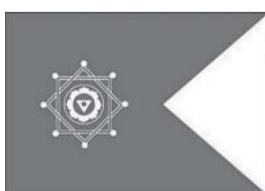
नापं स्वन्ति नखःया लसताय्

सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना नापं

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाः दुने नेवाः

स्वायत्त राज्य हयेगु नितिं सकलै छप्पं जुयाः

न्हयाः वने फयेमा ।

कृष्णाहरी महर्जन

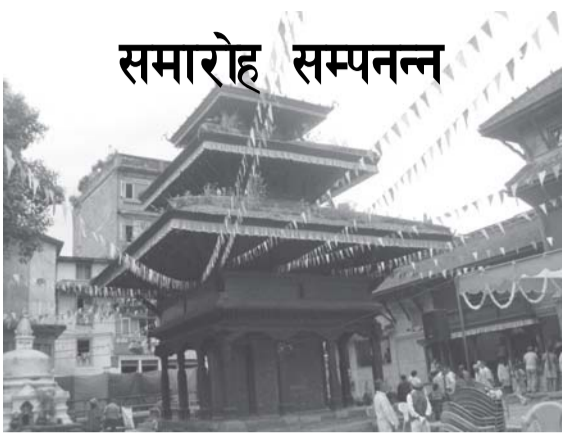
नायः

नेपाः राष्ट्रिय पार्टी

किपू नगर समिति

नारायण मन्दिरको प्रतिस्थापन

समारोह सम्पन्न

कीर्तिपुर सन्देश /

कीर्तिपुरको पाँगा लाच्छिस्थित तीन तल्ले पैगोडा शैलीबाट निर्मित नारायण मन्दिर पुरानो भएर जिर्णोद्धार गर्नु पर्ने भएकोले करीव दुईवर्ष